

Patsiendiinfo

Enneaegse lapse arengu soodustamine

Tartu Ülikooli Kliinikum

Registratuur 731 9100
Üldinfo 731 8111

www.kliinikum.ee
kliinikum@kliinikum.ee

Lapse motoorse arengu all mõistetakse lapse pea, kere ja jäsemete vahelise koostöö ning liigutuste arengut. Enneaegsete laste arengu hindamisel ja võrdlemisel ajaliste lastega kasutatakse vanuse korrigeerimist, st. lapse kalendaarsest vanusest lahutatakse nädalad, mille võrra ta varem sündis. Vanuse korrigeerimist kasutatakse väga enneaegsetel lastel kuni 2. eluaasta lõpuni.

Sünnil on enneaegse lapse lihastoonus madalam võrreldes ajalise lapsega. Tema käed on enamasti sirutusasendis, sõrmed avatud, jalad puusadest „konnaasendis“ või sirged. Lisaks madalale lihastoonusele võib esineda häireid ka lihaselises tasakaalus: näiteks tugevad seljalihased ja nõrgad alakeha lihased. Tihti viib laps pea kuklasse (nägu on pööratud ühele poole) ja jalad sirutuvad. Niisugune asümmeetriline asend süveneb eriti siis, kui laps nutab või teda hoitakse ebamugavas asendis. On väga tähtis, et lapse õige hoidmise, riietamise ja ka pesemisasenditega toetame me tema motoorset arengut juba varases eas.

Sülle võtmine

Aseta oma käed lapse õlgade alla.

Keera laps külili enda käe peale, vajadusel toeta teda kõrva juurest.

Last tõstes hoia teda külili asendis.

Aseta teine käsi lapse istmiku ja reie alla.

Hoidmine ja kandmine

Selili asendis: hoia lapse selg kumer, painuta õlad nii, et käed oleksid ees.

Külili asendis: asetage üks käsi lapse õla alla ja hoia kinni tema reiest. Kui laps hakkab pead kindlamalt hoidma, siis kannata last puusal, kord ühel, siis teisel pool.

Kõhuli asendis: Istudes hoia last süles nii, et tema käed asetseksid kehatüve lähedal.

Pesemine

Aseta oma käsi lapse rindkere alla ja hoiu teda ülalt. Lapse selg on kumer.

Kõverda oma käsi ning samal ajal keera laps ühelt küljelt teisele, teise käega hoides reie alt.

Pesemise teine võimalus: hoiu last külili pool püstises asendis. Aseta oma käsi lapse kõhu alla ja võta kinni reiest. Lapse käed on ees.

Riietumine

Mähkme vahetamisel hoiu kinni lapse ühe jala reie osast. Tõsta lapse jalga nii, et selg muutuks kumeraks.

Riietumisel pööra laps külili nii, et juhid teda jalast. Vasakule küljele pöörates aita parema käega, hoides kinni lapse paremast reiest. Pööramisel ära toeta last kehatüvest.

Korda sama paremale.

Vii oma käsi läbi lapse varruka, võta lapse käest kinni ja...

...hoia lapse kätt hetkeks sirgena.

Lapsele on kergem pükse jalga panna, kui ta lamab külili.

„Krooksutamine“

Tõsta laps oma õlale, nii et tema käed on ees ja toeta teda õlgadest ja puusast. Jälgi, et lapse kael ei oleks pinges.

Suhtlemine

Istu poollamavas asendis ja hoia last oma rinnal toetades teda alaseljast.

Istu poollamavas asendis, põlved painutatud. Hoia last oma jalgadel, selg kergelt painutatud ja istmik vastu sinu alakõhtu. Otsi lapsega silmsidet, räägi temaga ja silita teda. See aitab teil omavahel suhelda ja sidet luua.